

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
 Helyi hirdetés naponta 5 kr.
 Helyi hirdetés hetente 35 kr.
 Helyi hirdetés havonta 100 kr.
 Helyi hirdetés negyedévente 350 kr.
 Helyi hirdetés évente 1200 kr.
 Helyi hirdetés két évre 2200 kr.
 Helyi hirdetés három évre 3200 kr.
 Helyi hirdetés négy évre 4200 kr.
 Helyi hirdetés öt évre 5200 kr.
 Helyi hirdetés hat évre 6200 kr.
 Helyi hirdetés hét évre 7200 kr.
 Helyi hirdetés nyolc évre 8200 kr.
 Helyi hirdetés tíz évre 9200 kr.
 Helyi hirdetés tizenöt évre 10200 kr.
 Helyi hirdetés húsz évre 11200 kr.
 Helyi hirdetés harminc évre 12200 kr.
 Helyi hirdetés negyven évre 13200 kr.
 Helyi hirdetés ötven évre 14200 kr.
 Helyi hirdetés hatvan évre 15200 kr.
 Helyi hirdetés hetven évre 16200 kr.
 Helyi hirdetés nyolcvan évre 17200 kr.
 Helyi hirdetés kilven évre 18200 kr.
 Helyi hirdetés száz évre 19200 kr.

Közlöny árak:
 Helyi árak:
 Egy évre . . . . . 10 frt-kr.
 Fél évre . . . . . 5 frt-kr.
 Negyed évre . . . . . 2 frt-kr.
 Egy évfolyam 5 kr.
 Adó: szellemi részét illető minden kiadás: Nagy-hatvanötöskötlet, 1884. szám, Dunaszerdahely, a szerkesztőségbe bérmentve kifizendő.
 Előfizetési helyben:
 TIBAY K. LAJOS és FIJAI
 OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvkereskedésben és a postabiztosítónál.

Miniszteri tanácskozások.

(Szilágyi a kabinetben.)

Budapest, decz. 8.

Mikor a miniszterelnök fölött gyakorolt kritikát az ellenzék, lehetetlen, hogy szó nélkül hagyja Tisza Kálmán az azon gyöngeségét, vagy mondjuk inkább, azon legfőbb erejét, hogy körüveszi magát a szolgálatkés embereknek egész gárdájával, kik, mert lekötöztek, a kormányelnököt is mindenben lekötözni igyekeznek.

A nyílt mamelukokon kívül bizonyos kellemeles ellenzék is áll rendelkezésre, a melynek meg van engedve a min. elnököt a leghevesebben támadni (több vagy kevesebb a támadásból úgy sem árt, vagy használ az ő pozíciójának), de köteles ezen ellenzék a többi, Tiszánál népszerűbb minisztert is támadni, megtámadtatásokat sajtóban és szónoklatban sürgetni. Ez által megszűnnek egyrészt látszata annak, hogy az ellenzék tud pártatlannal és tárgyilagosan méltányosan lenni, másrészt az a feltevés, hogy a Tisza személyének eljövését helyre állana már is a normális parlamenti élet, sőt egyúttal maradhatna a kormány s a kormánypárt is. Ezen u. n. ellenzék másik kötelessége, hogy néha-néha (>A pesti művelt társalgó című könyvvel a kezében) elítélje a közbeszólásokat, a Tisza Kálmán személyes uralma ellen, színtünk, egyedül üdvös és hatásos személyi csetepatét!

A valódi ellenzék azonban átlát a szítán s bántik kiveivel úgy, a hogy megérdemi, Tiszát ütik, verik úgy, a mint megérdemi s éppen nem lanyha, de érvekkel és elvek alapján folyó erős harcot folytatnak Szilágyi, Wekerle, Baross és a legújabbban szintén rokonszenvesé vált Teleki Géza belügyér és államtitkárja, Tibád Antal ellen. A vezérek a magasból harcolnak, Károlyiék egy időre beállanak nyilasoknak és mivel csakugyan nem az Apponyiak, Irányiak és Ugronok államférfi magalatlan álló haditerve ártott eddig Tisza Kálmánnak, hanem Károlyi, Polonyi és Kaas ingatják meg az állását: hát folyin fog a dolog kinek-kinek a maga mértéke szerint.

Hej! fáj is a gárdának, a mely elég tisztán látja, a mit fentebb kifejtettünk.

Köznyelven s leplek hívják azt a gárdát és a kik Tisza Kálmán kormányzata mellett önzetlenül lándzsát szöktak törni, azok a kevesek is elismerik, hogy Tiszát ez a sleg meg kell hogy bukassa, mert annak a létezése egy végtelen nagy erkölcsatlenség.

Hiszzen ez a magyarázata annak, hogy Tisza mindenre kap többséget. Még olyan dolgokban is, mint a védő-törvény megszavazása és Kossuth Lajos újabb száműzése. Ez a magyarázata annak, hogy az általános, tehát a szabadelvű-párti közvéleményre is kiterjedő felhaborodás ellen még mindig számíthat Tisza a képviselőházi többségnek szavazatára.

Hanem nagy ára van ennek. Olyan nagy ára, hogy Tisza Kálmán csakugyan elmondhatja: utánam az özönvíz. Mert bárki jön is utána, az szemben fogja magát találni egy követelő majoritással, mely hozzá van szoktatva, hogy a mint egyfelől ő megteszi a miniszterelnök akaratát, úgy másfelől az ő akaratát is teljesítsék, azt tudniillik, hogy láttassanak el a hűségess szavazók családjai hivatalokkal és beneficiumokkal hatód-heted izziglen.

Ez az, a miért Tisza Kálmán ellen oly hevesen küzd mind a két opposzió, dacára annak, hogy a kabinet képe erő-

sen megváltozott és hogy az új miniszterek részéről sok tekintetben elfogadható akciókat tapasztal a parlament.

Nincs ebben semmi ellentét, sőt a Tisza Kálmán hosszú, másfél évtizedes kormányzatával szemben nagy következetesség van benne, hogy a míg egyfelől a legerősebb opposzió támad Tisza tarthatatlan uralma ellen, másfelől a kabinet egyes tagjainak jó törekvéseit szinte egyhangulag üdvözi és támogatja az egész parlament.

Sőt azt lehet mondani, megcségyenítő Tiszára, hogy ő, a ki oly hatalmasnak tartotta magát, most csupán Szilágyira, Barossra és többi miniszter társaira támaszkodva forszírozhatja ki a pozícióját fölfelé, lefelé pedig csak a kísérletét teszi meg a forszírozásnak, mert minden arra mutat, hogy a legközelebbi jövőben buknia kell, bármennyire ragaszkodik is a hatalomhoz.

Nyílt titok immár, hogy Tisza nem sokáig marad miniszterelnök. Az egyik verzió az, hogy ujévig lesz állásában, a másik az, hogy tavaszig. De abban mind a két verzió megegyezik, hogy bizonyos nyugalmat vár ki a képviselőházban, nehogy a parlamenti népszerűtlenség nyomása alatt léssék lemondani.

Az ellenzék mindenesetre tudomásul vehetné ezt és megtehetné az országunkat a szolgálatot, hogy Tiszának ugynevezett aranyhidat építsen a visszavonulásra, melybe sem így, sem úgy nem kísérheti rokonszenve és elismerés.

De nemcsak a parlamentben válik tarthatatlanná a Tisza helyzete, hanem azzá válik a parlamentben is. Nem oly értelemben, hogy a miniszterium tagjai ellene volnának szövetkezve, hiszen azt maga Szilágyi Dezső czáfolta meg férfiasan. Hanem olyan a helyzet a kabinetben, hogy az a szerep, melyet benne Tisza visz, őt ki nem elégíti többé.

A régi kabinetben, a Széchenyi Pálokkal Tisza úgy kormányozott, ahogy neki tetszett, mert nemcsak hogy mindenben irányadó és döntő volt az akarata, — hanem az akaratát és a terveit egyszerűen nem is közölte a kabinetjével, csak utólagosan, biztos lévén felőle, hogy az mindenben megnyugszik.

Nos, ez a viszony alaposan megváltozott, mióta Szilágyi Dezső igazságügyminiszter lett. — Az erős, önértékes Szilágyi nem rendeli magát alá senki abszolút akaratának és ha egyfelől közös felelősséget vállal Tiszával a parlament előtt, másfelől megköveteli, hogy neki és az egész kabinetnek előzetesen szava legyen minden kormány akcióhoz.

Igy történt az a változás, hogy amíg azelőtt csak minisztertanács tartott, mely rendszerint ráadta a szankció Tisza Kálmán tényeire, most minisztertanácskozások jöttek gyakorlatba, melyeken a kabinet tagjai egyúttal állapítják meg a kormány terveit az összes törvényhozási és politikai kérdésekben.

Szóval, amint előrelátható volt, Szilágyi Dezső nem egyszerű reszort miniszternek lépett be a Tisza-kabinetbe, hanem a maga és miniszter társai részére követelte és kivívta a felelős kormány jogkörét is, a miből láthatólag Tisza Kálmán már csak meggondolatlanul renommiro z vele, (és ezzel 15 éves kormányzatáról a legnyomorultabb szegénységi bizonyítványt állítja ki), hogy ő utána a chaos következik.

Egy képviselő

— Belföldi hírek. A képv. házi napló szerkesztőjére, az elhunyt Pesthy Frigyes helyére, dr. Fejérfalva László, jeles történetíró választották meg. — Szilágyi Dezsőt Pozsonyban várták szombaton, de a miniszter táviratban tudatta, hogy nem jöhet el, mert hétfőn okvetlen a fővárosban kell lennie, a védjegy-törvényjavaslat képviselőházi tárgyaláson. — A király és királyné, valamint Mária Valéria főhercegnő az idei karácsonyi ünnepeket a legszűkebb családi körben Miramareban fogják megülni. Ott lesz Ferenc Szalvator főherceg is febr. 2-án az udvar Budapestre jó s itt körülbelül két hónapig marad. — Uj párt alakulása Szatmármegyei alispán programjával szemben, aki a megye székhelyét Nagy-Károlyból Szatmárra akarja áthelyezni, az új párt alakul a megyében. Az új párt hívei e hó 12-én már értekezletet is taranak, a melyen a párt végleg megalakul majd. — Schlauch püspök a katolikus körben azt mondta, hogy: „itt az idő, hogy a magyar katolikusok is felébredjenek nem más felekezett ellen, hanem saját jogaikért harcolni.“ — Dobner őrnagy, ki afrikai expedícióra szervezkedett, meghalt.

— Országgyűlés. A képviselőház december 9-iki napirendjének főtárgya volt a védjegyek oltalmáról szóló törvényjavaslatot, melynel Polonyi Géza nagy beszédet tartott, ellenzően azt, kivált mivel uj közbőség teremt. Részt vettek a vitában Baross és Szilágyi miniszterek is. A javaslat általánosságban elfogadottat.

Az unjczemegajánlásról szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasásában, a rendőri javaslat pedig vita és módosítás nélkül elfogadottat. A jelzőközlésökre vonatkozó törvényjavaslatot, melyet Hegedűs Sándor előadó referált, Horváthy és Wekerle miniszter rövid felszólalásai után szintén változatlanul fogadta el a ház. Az államügyminiszter utasítása folytán kimondá a ház, hogy a karácsonyi szünet előtt nem fogja tárgyalni a pénzügyminiszterium jövő évi költségvetését.

— Külföldi hírek. Jankó Elemér, Jankó János, a hírneves magyar festő és rajzoló fia, a müncheni akademiának szintén tehetséges növendéke, szerelmi csalódásból magára lött. Jobb szemét veszíti el. — Róma, decz 8. Massauahból jelentik, hogy a decz. 2-iki csata Hawamatban igen véres volt. Ras Mangasa és Ras Alula megvertesük után járhatlan vidékekre menekültek. Az Olaszország szolgálatába szegődött benzulottek Adua közelében táboroznak. — Pétervár, decz. 8. Napoleon Lajos herceget kineveztek alezredessé a württembergi király nevével viselő dragonos-ezredbe, mely Nisni-Novgorodban állomásozik. — Berlin, decz. 9. Azt a hírt határozottan megczáfolják, hogy Margit főhercegnőt az orosz trónörökös elakarná jegyezni. — Páris, decz. 9. Dom Pedro braziliai elűzött császára, az őt ért események következtében megöregült. — Belgrád, decz. 9. Rakics volt pénzügyminiszter vád alá helyezett, mert az elköltött milliók igaznak bizonyultak; Racsics regens a kabinet összes tagjait vád alá helyezi.

KARCZOLATOK.

(Kenyérmegyei útközlet. — Képviselői jelvények. — A lógo fog. — A Tisza Kálmán új gyémántjai. — Unnepi kaszinók. — Kóhalmányok. — Az arucsarnok ügyében. — Statisztika a képv. házból.)

Folyik országszerte a kenyérmezei útközlet. Értjük a megyei restaurációk csetepátját.

A főispánok — mint a hogy Kinizi cselekedte a maga törökével — a fogai közé vesznek egy-egy már előre is elesettnek tekinthető kegyenczet és járják vele a táncot, a melyen sarkantyú pengés helyett pénzesöregés hallatszik.

Ugyanekkor Teleki belügyér, a szende novella író és Tibád államtitkar, a bős, purgálják a főispánokat. Gróf Keglevics Béla, az 1861-iki tigris, a későbbi vagyonbuktott, sokáig pedig műkedvelő pictor Párisban, folytatja a Baross által kiakolbítottak sozozatát.

Keglevics Béla gróf jól festett a főispánosság előtt, a főispáni székből rosszul fest. Buknia kellett, nagyon a hegyére állított miadent Hevesben.

Valószínű, hogy más főispánok is azért mennek fel a sinai hegyére, hogy onnét szépen — lebukjanak!

Képviselői jelvények hordását indítványozza a képviselőház mentelmi bizottsága. Erről majd rájuk ismer tolongások alkalmával a nép s a rendőrség.

A többség apró, este be és reggel kihordható porcellána edényeket fog a gomblyukában viselni, a melyeken ott lesz a Tiszacsalád czimere és monogramma, a szegedi minta helyett. Csak hogy a fehér elefantot egy erősen szürkülő számár fogja helyettesíteni.

Az ellenzéknek fölsőleges a felbomertető jelvény. Ennek tagjait a nép ősméri, szereti és nem bántja.

A kormány még mindig harap. Ezt be kell ősmertünk a költségvetési vita folyamából.

Teheti, mert egyetlenegy lógó foga van Tisza Kálmán az, a kit rövid időn már ki is fognak huzni a helyéről.

Marczibányiné asszonyomról beszéli a mult század krónikája, hogy ő kemének gyönyörűek voltak a gyémántjai.

Ugy taláta egyszer, hogy nem elég fényesek. Hogy tisztítsassa ki?

Fogta magát és megtömetett velök egy nagy pulykák kaka s t, azt remélvén, hogy abból a gyémánt olyan fényesen és tisztán fog napvilágra jönni, mint valami rézkrajczár.

A pulykát persze őriztette a nagyszony erősen és várta a gyémántjait. Mind hűjába — a pulykát kicserélték és a hamis pulyka szolgált minden egyebbel, csak gyémántokkal nem.

Tegnapelőtt két budapesti kaszinó csapott nagy bankettet.

Az országos kaszinó, a melyen elnökölt P é e h y Tamás és unnepeiték Ábrányi Kornélt, Ugron Gábort.

A lipótvárosi kaszinó, a melyen elnökölt Falk Miksa és unnepeiték — Baross Gábort.

Ha a nemzeti kaszinó banketteznék, ott — mint már történt volt — Szilágyi Dezsőt unnepeiték.

Tehát gentry, zsidó és mágus unnepe, de egyik sem Tisza Kálmánt. Mi marad Tiszának?

Az orsz. kaszinó bankettjén közkívánatra Ugron G. szólott. Szép hiadu hasonlatot idézett, mely szerint a kőnycepp, ha kagylóba esik, nemes gyöngygyé válik, ellenben ha kigyó szájába hull, még leg lesz belőle, a nemzet intelligenciájára emelte poharát.

A kigyó Tisza Kálmán. Azt hitte, hogy valamint a kigyó, ha a szájába fogja a farkát, a végtelenséget jelképezi, úgy az ő kigyó-furfangja is örökkön megtartja a hatalmat.

Kivették a mérge fogát. A nemzeti Genius bánatos kőnyceppje még nemes gyöngygyé válhatik, ha a kigyó fejére lépnek!

A „Magyar Salon“ közli Nagyvárad leírását s ebben a következő valótlanlás fordul elő:

„Kis piacza — pardon! Szt. László tere — „szobrával“ s kofáival, kriminalisan döcögő kamfortableival és mézarszék sorával: Debreczenre emlékeztet. Ez különben abból a korból maradt, mikor még a két város monarchikus viszonyban állott egymással, lévén közös színiügyük. Azóta Debreczennek van már állandó színháza és állandóan éhező színésztrupppja.“

Nagyvárad dühöngése ősmertes. Nagyvárad ember már nem tud Debreczenről beszélni, ha nem dicsérheti Nagyváradot, nem beszélhet Nagyváradról, ha nem szidhatja Debreczent.

A nagyvárad ember által irt kóhalmányon tehát niucs mit csodálkozni. Hogy azonban ilyen kóhalmányt felveh-

Mandel-féle
 zég alatt ma
 hogy saját
 e; mind a
 egy példány
 közlé-e. A
 sségo és a
 időtartama
 is sikerül-
 zletükben
 fiók-üzle-
 tal kegyes
 ulat
 megbízottja
 ajos.
 VI
 kban.
 OK,
 k,
 zikkék.
 AK,
 RE
 sitek.
 ezet
 át,
 t,
 ju-
 ezet
 KORONAFORSÁSI

...tett a „Magyar Salon”, annak nincs egyéb oka, mint hogy az az összevisszaság a melyeket a debreczeni színtársulat érdekében, de ugyanekkor kár a bocsátott világgá, megteremtette a maga gyümölcsseit.

Igy nem fogunk publikumot csodítani a színházba. A színházi bizottságnak kellene végre valahára fellépnie az ilyen üzelmek ellen.

Az áru csarnok létrehozásának czéljából, a helybeli kofa-asszonyok is neveztek ki végrehajtó bizottságot. Ennek tagjai: Taraj Pihe Julianna, továbbá Récefy Tappancs Teca ismert tojásvalogatónk, Ludsapka Tekercs Orszébet közkedvelt kakasférfiatlanító és Jércsepörce Kunigunda kiváló libatömő, Nagkvágó Bögrenst Judit, jeles tojás vásárló ur-hölgy.

A mélyen tisztelt asszonyok tisztelgni fognak dr. Balkányi Miklós ügyvéd urnál, mint a ki az árucarnok létrehozása körül oly előismerésre méltó buzgalmat fejt ki!

Gili Balázs.

A mi honatyáink. (Statistika a képviselő-házból.)

Hogy a mi drága képviselőink mennyit érnek a hazának? ezt bajos lenne meghatározni; de azt hogy mennyibe kerülnek, mindenki tudja. Angol flegundju ez német alapságu statistikusok ugyanis kiszámították, hogy egy képviselőházi beszéd az országának átlag 4000 frtjába kerül. — Ha az írók és költők is ily arányu díjazásban részesülnének, akkor Móricz Pál vékony dongája legénynek látszhatnék egy-egy magyar poéta mellett. Szerencsére azonban csak a képviselők idejét becsüli a magyar haza olyan sokra, hogy még annak az öt percznek is, melyre a ház elnöke egy-egy nagyobb beszéd után felfüggeszti az ülést, 63 forint az ára.

A 413 magyar képviselő között van 82 magas termetű, 289 középtermetű, 42 alacsony.

A ház legnagyobb embere (egy ölnél magasabb) Apponyi Albert gr., a legkisebb pedig Pulszky Károly.

Kövér képviselő van 161, sovány 102. A legkövérebb Móricz Pál, a legsoványabbak Hegedűs Sándor és Sigmond Dezső kolozsvári képviselők.

A legidősebb Boér Antal, a legfiatalabb Szechenyi Aladár gróf. A 413 közül nős 320, nőtlen 93.

Közszókat 114. kiborított szakkalát rotvált van 9, 8 pap, a kilenczedik Weckerle miniszter.

Pápaszemét 32, orrcsipejtöt 63, monoklit 5 képviselő visel.

Leghosszabb haja van Hermann Ottóknak; a legnagyobb orra Pulszky Ferencnek; legkopaszabb Jókai Mór. A legnagyobb bajuszsal Orbán Balázs dicsekedhetik; legálmosabb Krajcsik Ferenc; legtöbb hivatala van Hegedűs Sándornak; a legjobb vivő Szilágyi Dezső; a legkitűnőbb lövő Károlyi Pista gróf, a leghíresebb közbeszóló Károlyi Gábor; a leghossza-

sabban beszél Thaly Kálmán, a legerősebb ember a házban Beóthy Aldasi; a legnemőbb Kapisztorj Ferenc; a legszebb Fenyvesi Ferike; a leghódítóbb Ábrányi Kornél. Dohányzó 401, nem dohányzó csupán 12.

Foglalkozásra nézve van 235 földbirto- kos, 113 ügyvéd, 25 író, 8 pap, a többi keres- kedő, orvos, iparos és — végzett földbirto- kos, magánzó.

A legtrikábban jelenik meg a házban Pod- maniczky Frigyes báró (csak szavazni jár) a legpontosabb honatyja — Péchy Tamás, ez is csupán azért, mert — muszáj neki.

Hajduvármegye közgyűlése.

Debreczen, decz. 10.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsá- ga — gróf Dégenfeld József főispán elnökle alatt — ma d. e. a megyei székház nagy termében rendes közgyűlést tartott. A közgyűlés ritka nagy látogatottságuk örven- dett, a mi annak tulajdonítható, hogy a tisztújítás mozgalmái már is nagyobb érdeklődésre serkentették a bizottsági tagokat.

Gróf Dégenfeld József főispán üd- vözölve a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, olvastatik az alispáni idő- száki jelentés, mely egyhangulag tu- domásul vétetik.

Az országos törvénytar szerkesztősege az 1889. évi XXXVII. t. cikket megküldi. Levélárba vétetik.

Olvastatik a belügyminiszter leirata, egy bizottsági határozatnak a tisztviselői szemé- lyzet létszámának és illetményeinek módosítására vonatkozó részének jóváhagyása tárgyában. Tudomásul vétetik.

Olvastatik a belügyminiszter körrende- lete a vármegyei általános tisztújít- ásnak még ez évben való megtartása tár- gyában. Az állandó választmány azt javasolja, hogy a tisztújító közgyűlés decz. 19 én tar- tassék meg, ezen határidő el is fogadtatik azon hozzáadással, hogy ugyanakkor alakittas- sanak meg azon bizottságok is, melyeknek mandátuma ez év végével lejár.

Rásó Gyula alispán jelenti, hogy a tisztújításra vonatkozólag egy önálló indítvány adatott be Osváth Ferenc bizottsági tag által, mely indítvány a főjegyző által felol- vastatik.

Ezen indítvány kifejti, hogy a pályázati kérvények beadási határidejének megállapítása a közgyűlés jogkörébe tartozik, — miután pedig a főispán által kibocsátott hirdetmé- nyben a pályázati kérvények beadása f. hó 15- ére tüzetett ki, javasolja indítványozó, hogy a hirdetmények ezen része a közgyűlés által hatályon kívül helyeztessék s a pályázati kérvé- nyek a közgyűlés napjáiig legyenek bead- hatók.

Osváth F. indítványát szóval is támogatja toty minden jogait gyakorolni akarja s kívánja indítványának elfogadását.

Rásó Gyula alispán arra utal, hogy a pályázati hirdetmények eddig is a mostanihoz hasonló módon bocsátattak ki, — az indít- ványt azonban nem kívánja félre-tétetni, ha- nem úgy óhajtja megoldani a kérdést, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy a főispán által kibocsátott pályázati hi- rdetményt magáévá teszi. — Czegelely Mihály azt hangsúlyozza, hogy az Osváth Ferenc indítványa enélkül töb-

bet akar s az alispán indítványával szemben az Osváth Ferenczhez csatlakozik.

Osváth Ferencz kijelenti, hogy ő egyebet nem akar, minthogy a közgyűlés tűzze ki a pályázati kérvény beadásának határidejét. Indítványát fentartja.

Gróf Dégenfeld József főispán előadja, hogy azért nem terjesztette ki a kérvé- nyek beadásának határidejét az utolsó na- pig, mivel nem tudhatta, hogy mely napon tartatik meg a tisztújítás. Kijelenti, hogy nem kívánt a közgyűlés jogaiba beleyulni. Kéri az alispán indítványának elfogadását.

Erre a közgyűlés többsége az alispá- ni indítványt fogadta el, — az Osváth F. indítványa mellötvetett.

Ezen eszmecseré után a többi tárgyakon gyorsan haladt a közgyűlés. Az állandó vá- lasztmánynak tudomás-vételre vonatkozó in- dítványa rendszerint elfogadtatott.

Ovastatott — többek közt — a belügy- miniszter leirata, mely a vármegyének jövő évi költséget és é. t. 49,492 frt kiadás- sal s ugyanannyi fedezettel — jóváhagyja. Tu- domásul vétetik.

A kereskedelemügyi miniszternek a deb- reczen-füzesabonyi helyi érdekű vasútra von- natkozó két rendbeli leirata — Csávolszky Lajos irásbeli kérelmére — levétetett a napirendről.

A kereskedelemügyi miniszter értesíti a megye közönségét, hogy a debreczen-füzesabo- nyi vasútnak 0—230 sz. szelvényei közt fekvő részére az építési engedélyt megadta. Tudu- másul vétetik.

Rásó Gyula alispán jelentése a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletnek jóváha- gyásáról, s annak folytán tett intézkedéseiről — tudomásul vétetik.

Hosszabb vitát keltett az államépítészeti hivatal előleges költségvetése a h. szoboszlói, h. hadházi s h. bősörményi vasúti hozzájáró ut folytatolagos kiépítéséről. Végre az alispán javaslata fogadtatott el, nevezetesen az, hogy miután a debreczen-füzesabonyi vasút ügye a mai közgyűlés napirendjéről levétetett, s ez- áltál mintegy 15,000 frt felszabadult, ezen összegből 8—9000 frt fordittassék a h. szoboszlói, a többi pedig a h. bősörményi utra.

Az alispán felhívatik, hogy a közmun- ka- alap állásáról a jövő közgyűlésre részletes je- lentést terjesszen elő.

Az erdélyi magyar közművelődési egye- sület hazafias felhívása, az egyesület javára vármegyei pótdó megzavazása ügyében, — s ezzel együtt Kis-Küküllő-vármegye közön- ségének megkeresése ugyanazon tárgyban — egyszerűen tudomásul vétet- tet.

Olvastatik Szabolcsvármegye közönségé- nek átirata a törvényhatóságok tisztviselő választási jogának fentartása és biztosítása végett, a ma- rtonasi tárgyában. Az állandó választmány azt javasolja, hogy ezen átirat egyszerűen vétessék tudomásul.

Lukács Dezső azt indítványozza, hogy Hajduvármegye közönsége hasonló tartalmu feliratot intézzen az országgyűléshez.

Rásó Gyula öszintén kijelenti, hogy a mostani választási rendszerrel nincs megelé- gedve. Visszatekint a múltba, s azt látja, hogy mindig több-több megyei állást vontak ki a választás alól, úgy, hogy ma már a régi tiszti karból csak mintegy 1/2 rész kerül választás-

alá, a többi kinevezik. A mint a régi válas- ztási rendszer, midőn a nemesség összesége választott, nem volt kielégítő, — úgy nem kielégítő a mai sem, mert a kandidáló bizott- ság csak azt csinálja, a mit a főispán akar. Nagy elismeréssel emlékszik meg az 1848 iki törvényhozásról, melynek párja nem volt a magyar nép történetében. Szólv kívánja, hogy a megye autonómiaja fentartassék, de miután még nem tudni, hogy a kormány miként akarja a közigazgatást rendezni, a feliratot időelőtti- nek tartja. Majd ha konkrét javaslattal állunk szemben, akkor jó el a feliratozás ideje.

Uzonyi Péter Lukács Dezső indítvá- nyát pártolja.

Szavazás alá bocsátatván a kérdés, az állandó választmány javaslata mellett szava- zott 31. a Lukács Dezső indítványa mellett 11 bizottsági tag, — így a szabolcsi átirat egyszerűen tudomásul vétetett.

Végül apró számadási ügyek tárgyalat- tak, s a közgyűlés — mely déli tájban nagyon kezdett néptelenedni — 1/4 óraker véget ért.

HELYI HIREK.

* Thaly Kálmán jeles történettudósnak az akademia küldöttségének konstantinápolyi utjáról szóló jelentését, mely Thököly és Rákóczyra vonatkozó kutatásokkal van kapcsolatban s az akademia holnapi ülésén olvassa fel, a „Századok” című történelmi fo- lyóirat jövő évi első számában fog megjelenni. Ez érdekes és nagy gonddal irt tanulmány, mely Thaly Kálmánnak mult évben megjelent munkáját „Róostóró” kiegészíti, történelmünket sok új meglepő és becses adalek- kal fogja gazdagítani.

* A felolvasókör holnap szerdán d. u. 5 óraker rendes felolvasó estélyt tart a város- háza nagy tanács termében. Ez alkalommal felolvasók: 1. Dr. Tüdös János „Debreczen a Holdban”, és 2. Szabolcska Mihály „Egy is- meretlen világrész” című munkáikat. A tagok állandó jegyeiket használhatják, nem tagok pedig a Tüdös Béla ur gyógyszerárában kap- hatnak belépti jegyet. Dr. Tüdös Kálmán titkár.

* Jogászbál. A depr. jogakademia pol- gárai mint minden évben, úgy az idén is ren- deznek segítő egyesületük javára jogászbált. Hogy ez a bál is, mely a legelső mulatsága lesz a farsangnak, fenyeseu fog sikerülni, arra nézve elég biztosíték nyujtanak már előre a régi, elismert hírű jogásznev s a mult hónap- ban rendezett táncestélyeknek kétségben kívül nagy sikerei, melyeken nemcsak azt bizonyították be a jogások, hogy a tudományos isme- retek megszerzése mellett a tánc művészetet sem hanyagolják el, hanem azt is, hogy min- denre kiterjedő figyelmökkel mindenkinék, a ki azokra elment, feleltethetlenné tudtak tenni nem egy, de több estélyt is. Jogász mulatsá- gon petrezselyem árulás nem létezik; ez a mult emlékei közé tartozik ma már. De hogy is lehetne elképzelni azt ott, hol egy nagy városnak és egy nagy vidéknek legszebb leá- nyai, menyecskeik jelennek meg kegyetlen szív- vel hódítani, hogy behoznyítsák a rab- szolgaság eltörlésének lehetetlenségét, legyen bár annak fő apostola nem egy, de száz nagy tudományu páspök is Ide jöjjenek el a rabszolgaság ellen irogatni, majd meg- látják, hogy magok a rabszolgák fogják elle-

A „DEBRECZENI” TÁRSZÁJA

Eger, 1889. november 23-án.

Ragyog a csillag, vídám zene zeng, Tüdör parketén csúszik ám a láb; A mell piheg, az arcz tüzel, pirul; Nehezen fordul egy pár, ott alább; Szalag meglibben, bomlik hajfonat; Foszlányánál válik sok könnyű szatén. Im itt van Ó is! Mint iramlék el! Szemem behányom, hogy ne lássam én!

Elém sugárzik mégis szép feje A forgatagból, szűnös-szüntelen; Barhova nezzek, el ha fordulok; Mellemre hajtom csüggedett fejem: Am mindenánnem ez a szöke fej Csillag, sugárzik szemeim előtt. Semmi mást, csak ezt, de mindig látom, Miként tudjam hát elfeledni őt.

Csippényi foszlányt, lenge öltönyéből El-elcsimtok ujjaim között S e kőnyű csillogással egy nehéz Buszerezés szívembe költözött... Felém fordítja biztatón szemét, Amely miként a csillag, úgy ragyog; De fénye is mint csillag, hideg S a kőre csillan, sokat láthatok.

Kedvet derít, lázba gyújt a dallam, Magyar zenének izzó dallama. Hajdú! Sok ember érzi, tudja mo. dja: „Nincs a világon szebb nap mint a ma, Gyönyörű az élet!” Zeng a hegedű, Ah! Itt pördöl el lábaim előtt. Nincs zene, szebb e halk suhanásnál, Miként tudjam hát elfeledni őt!

Tej arczát, vállát, imbolygó nyakát El kell felednem mégis, fájdalom!... Ó csillag, Utja fényes, ragyogó, En meg itt lenn a földet járdom! Csillag szemének rezgő sugarát Hadd szörja hát pazarként százfefe, Reám ne essen! Szól a hegedű! Im itt egy másik. Szilaján vele!

En nyargalok a forró táncban el, Megforgatok sok bajos ifju lányt. Oly tűz szemük! Az arczuk lángban ég S hidegnek hagynak mégis egyaránt. De im! Csak egyszer ér a karja meg: Tűzzé serkentem bennem a velőt És égek, égek, mint a tűzfolyam Miként tudjam hát elfeledni őt! Lenkei Imre.

Eklézslát követett!

Beszély. — A „Debreczen”-nek írta: K. Tüdös Kálmán. — (Folytatás.)

— Az ura atya nagy tudós — folytatá Miska barátunk, — de a leány asszony okos, neküle már azóta kezembem volna a vándor- bot, melylyel oly helyre vándoroltam volna el hol a mezei vadak csapnak lakomat tetemeim felett... de így még várakozom.

— Ugyan hogy beszélhet ilyenek, tudós ember léttére, Föregtet ur, — jegyzé meg Eteleka, — lássa én magáról sok furcsaságot hallottam, de sok jó dolgot is. — Nagyon megszántam, mások talán kinevették, én nem... soha, hiszen ki tehet arról, a milyennek született, csak jó s nemesszivű legyen.

— Ugy beszél, mint egy bölcs, — böl- lintott a fejével Föregtet, nem is úgy, mint a bölcs, de mint az angyal, ki meg az ördögöt is megszánja. Mert én igazi ördög vagyok ám! Ne higye, hogy magamtól lettem az; az emberek gunyosolylyal párosult bánásmódja mérgete meg lelkemet. Ezeltől énis szeretem; a világot, gyönyörködtem a szép természetben,

de most gyűlölök mindent... olyanná lettem mint a pök, mely még a róza körül is halót sző... az emberek tettek ilyenné. Egyetlen egy lény van e nagy világban, a ki rám jó szemmel néz, de az is ki tudja meddig? Az Isten adja meg jószágért, Eteleka kisasszony! Apám, anyám is elüttek hazulról, a kisasszony meg oda segített, hogy kegyeren legyen. Hej! ha valaha meghálálhatnám; mert nem vagyok én még sem olyan rossz, mint a minőnek ma- gamat képelem.

Elfordult, nehogy Eteleka észre vegye azt a két könnyecseptet, mely végig gördült ar- czán. Kicsoda tudná megmondani, mily fájdalom s mily gyönyör szultek e könnyeket? Öröm és bánat gyakran egy szobában lak- nak Abban a kis szivben megférnek egy- mással.

Némán emeltve kalapját távozott. Föregtet Mihály jurátust csakugyan meg- választották bibliothekáriusnak, mert rajta ki- vül más nem ajánkozott. Ott a könyvtár mel- lett volt egy kis zug. Oda vonult. El nem cserélte volna fényes palotáért. Itt legalább nem háborgatta senki sem; legfeljebb egy-két diák kért könyveket, a tudós tanár urak jöt- tek föl néha napján.

Legtöbbször látogatott el Dombrádi Meny- hért ur. Söt most Miskának egy kis mellék- jövedelmet is csinált. Nyomára jött egy régi kufiorrásból Dombrádi, hogy Vergilius eredeti- tekeztést latin nyelven s mivel neki rendki- vül rossz írása volt, Föregtetre bízta a kéz- irat lemásolását. Így történt aztán, hogy a professor urat házánál is többször fölkereste. Ilyenkor a jó Eteleka mindig gondoskodott, hogy most egy kis pogácsával, majd bélessel trak- tálja meg. Szánta ezt a világ csufját... s az a világ csufja a világ leggyönyörűsegebb ró- zsájának Etelekát tartotta.

Horváthék távozása után két hétre Gom- bos József ur határozott kívánságára nagy kezfogót tartottak. A professor ur nagy váltig tiltakozott ez ellen. A boldog völegény azonban ország-világnak tudára akarta adni,

hogy a szép Eteleka az ő menyasszonya. A kéz- fogó innepségétől el nem állott. Ugy hozza ezt magával a magyar ősi szokás. Hadd tudja két vármegye, hogy ő mint völegény minő jéggyaján- dékkal tiszteli meg az ő menyasszonyát, fából faragott körte alakú szelencében ötven darab körmőzi aranyat helyezett el. S a jegykendő! Valódi török szövet. Testvérek között is meg- ér háromszáz forintot. — Ha még ez sem teszi boldoggá Etelekát... azt szeretné ő csak látni.

Ily okoskodások mellett a professor ur hiában hivatkozik a klasszikus ókor egyszerű- ségére. Gombos uram, a kevély városgazda, azzal torkolta le leendő apóását: „hadd örül- jön Eteleka kisasszony, hogy az ő völegénye nem ágról szakadt, de lesz mit aprítani a tej- be... sokat elharácsolst tőle most a kurucz, majd a német, de a hol sok volt, sok is ma- radt. Meg sem látszik az, ha a Tiszából vizet merítenek.”

Hadd legyen jó napja már egyszer a bib- liothekáriusnak is. Meghívták őt is a jegyvált-ásra; de hogy ott ne nézze hiába a napot, rábízták a kenyérszélést és a bor töltögetést. Vagy hat olyan kenyeret főlészeli, a melyből egyik-egyik olyan mint egy malomkő, fehér mint a hó, puha, mint a pehely; ugyan meg- próbálja az embert. A harmadik kenyérről izzadt is a szegény Föregtet.

Eteleka ki-s bejárt, utána kellett min- dennek nézni, pedig halvány volt, mintha most épült volna föl nagy betegségből. Nézett maga körül, mintha nem látott volna. Ráhagyott mindent a szakácsné asszonyokra. Mászor ő adta meg az ételk savát, borsát, most nem kóstolt meg semmit sem, mert inég az édes méz is keserűvé vált szájában. Föregtet ur nagy részvételle Etelekát s folyvást ki- sérte szemével, még akkor is, midőn a ke- nyeret szelte. Nem csoda hát, ha egyszer a kenyér helyett mélyen az ujjába vágott. Fölbuggyant a vér s önkénytelenül eliskoltotta magát.

Eteleka oda sietett,

nezni ez jármot, h sok idő m biszi m esztende Bika na zat fog más bizt ifju Fr a követk elnök iff lussy De zó: Tüd Aurél 4 Bizottság Gyertyán Bé a, K Öreg Bék Elek. A kú detni. * A tem! Oly vele szem czeni b a n” cz részvény értésünk u o n f i c tólunk k „Debr. E” hogy refe zett terit soló kisér tünk azt tartja fen szokta vol midőn az hogy „hat soha mást bati támad bati — elég jól s azért, met igyekezett nem hi k e s z t ő Igyekezél mit gondi igy várhat lesznek né * Sz házi rendő szabályok kedéseket nak éppen való butor szüpadon hanem az es fel hur hosszúságu rendőrege nyesítését, legelő és úgy tüzren biztonsági mint az, h k ö r ü l m b a d t e l ez tegnap, történt. Iy — E az éles ké — M mondá E hogy rögtö kért maga mig a vér — M teg ur, — H lányasszony könyvtárno hogy őket igy jegyvá cseng a há a galamb, Régen ész szóba hozni ki. Meg ke a Gombos rendjéből v Etelek — M Mindenki c meg, hogy lligye el. kesztik mo én az apám meg magán jára. Szere gyon mess örökös ha könyörtül r hogy hamis urnak szive zasságot; megvásárol Föregtet ur az apámál haldoklason késsel, nek vágni azzal

nezní ezen járom alól felszabadításukat, a mely jármot, ha kiszabadul is rövid ideig valaki, nem sok idő múlva ismét nyakába veszi. A ki nem hiszi megpróbálhatja majd az ur 1890 dik esztendeje január hó 9-ik napján az Arany Bika nagy termében s akkor azt hiszem, igazat fog nekem adni. De a "bál sikerének még más biztosítéka is van s ez azon bizottság, mely ifju Fráter Béla elnökölte alatt f. hó 9-én a következőképen alakult meg: bálbizottsági elnök ifju Fráter Béla 3 jh., alelnökök: Ujlassy Dezső 2 jh., Pallaghy Gyula 2 jh., jegyző: Tóth László 3 jh., pénztárnok: Tóth Aurél 4 jh., ellenőr Barcsay Sándor 1 jh. — Bizottsági tagok: Bay Ádám, Bernáth Kálmán, Gyertyánffy Andor, Gyertyánffy László, Hajnal Béla, Kávassy L. Sándor, Lengyel Kálmán, Öreg Béla, Sebők Zoltán, Szabó Lajos, Tóby Elek. A meghívók rövid idő alatt szét fognak küldeni.

* A „Debr. Ellenőr“-nek. Lecturis salutem! Oly sokszor volt már igazunk, hogy egyszer vele szemben is kijelentjük, hogy „A debreczeni czukorgyár felszámolásában“ cz. cikknek — nem volt igaza. A részvénytársulati gyűlésen ezt meglehetősen értésünkre is adták s mi (mivel „volenti non a fit injuria“) loyalyiter megadtuk a tőlünk kívánt elégtételt. Nem volt igaza a „Debr. Ell.“-nek s nem volt tőle collegialitás, hogy referációjában még inkább ránk igyekezett teríteni a vizes lepedőt, a melyhez hasonló kísérletei különben érthetővé tezik előtünk azt a mondát, a mely Tisza Kálmánról tartja fenn magát. A „nagy ur“ ugyanis azt szokta volt mondani — boldogabb időkben, a midőn az ellene irányzott támadásokat olvasta, hogy „hatalmam legbiztosabb jele, hogy ez e k soha mást, csakis engemet támadnak!“ A szombati támadások annál jobban estek nekünk, mert habár — more consueto — gyanúsítottak is, elég jól s ügyesen voltak megírva. Valószínűleg azért, mert a cikkek írója (szavai szerint) azt is igyekezett kisútni, mit hisz és mit nem hisz a „Debrecezen“ f. szerkesztője, az incriminált közleményről. Igyekeztek t. laptársunk máskor is kitalálni, mit gondol a „Debrecezen“ f. szerkesztője, így várható majd, hogy a „D. Ell.“-ben is lesznek néha — jó gondolatok.

* Színház. A mi tüzrel összekötött színházi rendőrségünk tuluzgó a kétféle rendészeti szabályok létrehozásában s néha oly intézkedéseket fogantat, a melyek praktikuskának éppen nem nevezhetők. Egy előadásra való butor p. o. nem tartható egyszerre a színpadon — állítólag tűzbiztonsági okokból, hanem azokat minden felvonás előtt kell alá és fel huzcolni; s miatt vannak a horribilis hosszúságú felvonások. Tegnapi azonban a rendőrség elmulasztotta egy szabály érvényesítését, a mely mindenféle színházban a legelső s elengedhetlen szabály, még pedig úgy tűzrendészeti, mint vagyoni- és személybiztonsági tekintetből. Ez pedig nem egyéb, mint az, hogy színházi nézőteret sem mi körülmények között sem szabad teljesen elsötétíteni. Am ez tegnap, a japániai produkciója alatt megtörtént. Ily sötét nézőtér szabad a lopás s

— Ejnye, ejnye, — szolt Főrgeteg — az az eles kés egy kissé félre csuszott. — Még ugyancsak megvágta magát, — mondá Erika s meghagyta egy cselednek, hogy rögtön hozzon hideg vizet, azután árnikért maga ment szobájába. Jó sokáig tartott, míg a vérzést el lehetett állítani. — Miért nem vigyázott magára, Főrgeteg ur, — pirongatta Etelka szeliden. — Hát biz' én megvallom, folyvást a lányasszonykát néztem, — folytató halkan a könyvtárnok, meggyőződést szerezvén arról, hogy őket senki sem figyeli — más leányok így jegyváltás alkalmával vidámak, daluktól cseng a ház, maga pedig olyan szomorú, mint a galamb, mely elvesztett párja után kesereg. Regén észrevettem én ezt, de nem mertem szóba hozni, most azonban tovább nem bírtam ki. Meg kell kérdeznem, miért bus, hiszen az a Gombos uram az első rangú polgárok tisztas rendjéből való.

Etelka szomoruan rázta fejét. — Maga is csak olyan, mint a többiek. Mindenki csak azt emlegeti s nem gondolják meg, hogy én azt az urat nem szeretem. Hígyje el, Főrgeteg ur, az én halotti toromra készítik most e gazdag lakomát. Megmondtam én az apám uramnak is, miért nem mondanám meg magának is; tudom nem adja a világ szájjára. Szeretnék elköltözni innen, messze, nagyon messze. Az én életem, a meddig tart, örökös halálos gyötrelmem lesz de talán majd könyörül rajtam a jó Isten s nem engedi meg, hogy hamisan esküdjem. Hej, ha a városgazda urnak szive volna, nem erőltetné ezt a házasságot; de azt hiszi, hogy vagyona árán megvásárolja szívemet. Megemlékezzék rá, Főrgeteg ur, a mit most mondok, mondja meg az apámnak is, hogy e mai napon kezdődött haldoklásom. Maga a kezét vágta meg azzal a késsel, nekem meg szívemet akarják kettévágni azzal a hamis esküvel.

(Folyt. köv.)

a jó isten ne adja, hogy ilyenkor zavar, vagy tüzilárma történjenk. — A japáni is mutatta szembehunyással, élénk gesztusokkal, hogy a világitás ellen kifogásai vannak. Maga a japániai produkciója b. a. m. a. t. r. a. m. é. l. ó. egyensúlyozási m. t. a. t. v. a. n. y. t. képezett. — Tízennégy foku létra van előtünk; annak felső végétől vízintesen egy másik létra fut ki, a melynek szabad végeről ismét egy kisebb létra emelkedik fel. A felfelé irányzott orru nagy F. betűhöz hasonlító készüléket az egyik equilibrium (hamisítatlan japáni típus) hol a két lábán, hol a két kezén, egészen szabadon s mindegyik támpont nélkül egyensúlyoztatja. — A létra fokain, még pedig a legfelsőn is, a japán nő jár le s fel, fordul hanyat, bukfeneczet vet, lefog a lábánál fogva, egyszóval bámulatos dolgokat követ el s ha a súlypont csak hátszalnyira is megbilent volna, akkor ember halál és (mivel a létrák jó magasak) coulissa és színpadi lámpapusztulás történik. Mert — megjegyzendő — övö készülékek nincsenek. A mutatvány, hajmeresztően érdekes s valóban méltó a megtekintésre; de mivel egyetlen egy — számból állott, a publikum elégedetlenné távozott, sőt a felső régiókban fűtők is hangzóttak. E gyszám minden esetben kevés és ez a körülmény nem fogja szaporítani a japánokra kíváncsi publikumot. — Nem volt felt ház, pedig a japániai jobban egyensúlyoztak akár Tiszza Kálmánál. — Az erőművészek produkcióját a „Vén bakancsos és fia, a huszár“ cz. népszimű előadása előzte meg. P. a. s. p. k. j. ó. iz. v. én bakancsos, A. r. d. a. i. é. z. s. s. j. á. z. s. j. ó. I. l. o. n. a. v. o. l. t. H. a. d. a. i. s. z. e. p. e. n. j. á. z. s. t. é. n. e. k. e. l. t. m. i. n. t. L. a. z. i. R. a. k. o. d. c. z. a. i. — mint csapár — Paprika Jancsikodott, E. l. l. i. n. g. e. r. I. l. o. n. a. k. e. d. v. e. s. v. o. l. t. B. a. l. a. s. s. a. j. á. z. s. z. o. t. t. a. k. á. n. t. o. r. t. p. e. d. i. g. a. c. s. a. p. l. á. r. t. j. á. z. s. h. a. t. t. a. v. o. l. n. a. H. e. g. y. e. s. i. p. e. d. i. g. a. k. á. n. t. o. r. t. s. z. e. r. e. p. é. t. a. z. e. n. e. k. - k. a. r. o. k. i. g. e. n. r. o. s. s. z. b. i. z. o. n. y. i. v. á. n. y. t. s. z. o. l. g. á. l. t. a. t. t. a. k. i. m. e. s. t. e. r. u. k. b. a. z. m. a. g. u. k. r. o. l. t. a. f. é. r. f. i. k. a. r. k. e. c. s. e. g. y. t. e. n. o. r. j. a. m. e. g. é. p. e. n. t. u. r. b. e. t. u. l. e. n. t. u. l. k. i. á. d. o. z. o. t. t. E. z. v. o. l. t. a. h. e. l. y. e. z. e. t. s. i. g. n. a. t. u. r. á. j. a.

(r. e.) * Helybeli sajtó. Vértési Gyula, ifjabb elbeszélő irodalmunk egyik reményteljes művelője, hosszabb távollét után ismét Debrecezenbe tette át a lakását s a mint tudjuk, már belépett a „Debr. Ell.“-höz. Nevezett lap az ő személyében nyerte meg azt a munkatársat, a ki szerényességével valódi tehetséget, tehetségével pedig buzgalmat párosít.

* Torna egyesületünk január 11-én a „Bika“ nagytermében zárkórú táncmulatságot rendez. Tornaegyesületünk táncmulatságait mindenkor felszelen jó kedv és látogatottság jellemezte, s a népszerűség s jó hírnév, melyet e mulatságok megnyertek, azon reményre jogosítja fel az egytel vezetőit, hogy a közönség ez alkalommal sem tagadja meg a nemes czélú egytelről pártfogását annyival is inkább, mert a táncmulatság tiszta jövedelme a felállítandó „tornacsarnok“ alapítóje gyarapítására fog fordíttatni. E tornacsarnok minden művelt város egyik fontos közegészségi intézményét képezi s hogy mielőbb Debrecezenben is felállíthatassék, általános közóhajtás tárgyát képezi. A táncmulatságra a meghívók még a karácsonyi ünnepek előtt szétküldtetnek.

* Lopás a szállodában. Vidám időtöltés volt az este a „Bika“ szálló éttermében. Két uri ember, miután bevették részöket a jól eső szórakozásból, fölmentek a szobájukba aludni, hol a legbekésségebb nyugodalomnak örvendtek. — Ma reggel aztán igen kellemtelen tényre ébredtek. — Először is nem volt meg az órájuk, pedig jól tudták, hogy a lefekvés előtt magok elé tették. Az egyik urnak, a cipője s több apró holmija tűnt el. A személyzet nem tudott a dologról semmit. A hestest vállatóra fogták de ez erősen mosakodott, végre még délelőtt kézre került a tolvaj a lopott arany és ezüst órákkal meg a többi tárggyal együtt egy faczér pinczér személyében. Ezuttal rendőrségünk igen ügyesen járt el.

* Az új egyesek. Mint a „N. Fr. Presse“ ertesül, nem igaz az a hír, hogy az új egyeseket bevonják, mert rosszak lennének. Épp ellenkezőleg, bebizonyult, hogy azokat a papirban levő rostok és a kék szín miatt alig lehet hamisítani, lealább a hamisítás azonnal felismerhető. Csak annyiban fog beállani változás, hogy az újabb nyomásoknál vastagabb papírost használnak.

* Csillagjárás decemberben. December havának az a legnevezesebb csillagászati üneménye, hogy a nap 21-én délután négy óra nyolcz perczkor a Bak jegybe lép s ez a tél hivatalos kezdete. Ekkor van a földön a leg-hosszabb éj. A nap ugyanis eddig még fog, de azután a hó végéig négy perczet nő a hossza. A hold fényváltozásai a következők: Holdtölte 7-én éjjel 11 óra 8 perczkor, utolsó negyede 15-én délután 4 óra 14 perczkor, újhold 22-én délután 2 óra 8 perczkor, első negyede pedig 29-én reggel 6 óra 33 perczkor lesz. — A bolygók rendszeren végzik pályafutásukat. — Falb Rudolf időjós szerint e hóban két kritikuss nap lesz és pedig 7-ike és 22-ike.

* Vállalkozók és termelők figyelmébe. Az innsbrucki 14-ik hadtest parancsnoksága 5500. m. m. zab szállítására pályázatot hirdetett; mely körülményre a vállalkozni ohajók és termelők figyelmébe azon megjegyzés mellett, hogy a közelebbi feltételek az állírt kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n. hatvan-utca 1445 sz. a hivatalos órák alatt megtekinthetők — ezennel felhivatik. — Debrecezen, 1889. decz. 6. A kereskedelmi és iparkamara.

* Gyászír. Öszinte részvételt vettük a szomorú hírt, mely szerint Szombathy Lajos kereskedő neje, szül. Puspöky Emilia asszony elte virágzó korában — 35-ik élet évében az éjjel elhunyt. Ritka szorgalmas nő, példás feleség s gyermekeit önfeláldozón szerető s gondos anya volt. — Férfjen kívül, kivel 13 évet töltött, 4 kis gyermek siratja, a széles körben igen jól ismert derék nő halálát. Temetése csütörtökön d. u. 2 órakor lesz a N.-Péterfia utcazi házukól. Az örök nyugalom szelid anyala örökjék csöndes álma fölött!

* Helyreigazítás. Lapunk 239. számában „Ismét a tanítói fizetések“ cz. cikkbe értelemzavaró nyomdai hibák csúztak be és kihagyások történtek, a miket ezennel helyreigazítunk. „Ezt előkelő fokon én sem vitatom“ így igazítandó: „ezt az előkelő fokon való állást én sem vitatom stb.“ (Az előző mondatból az is szintén elhagyható.) Továbbá: Dicséretül hozza fel, hogy a böszörményi tanítók lakbérést stb. ezután: „Ez dicséretet is érdemel“, kiharadt: „De magában véve még nem fizetés emelés“, hiszen stb. Lejebb, zárjelen: kiszolgáltatási módra helyett: kiszolgáltatási módjai irandó.

* Nyilvános bucsuzás. Mindazon jó barátaim és ösmerőseimnek, kiktől Nagy-Kanisára történt gyors áthelyeztetésem folytán személyesen el nem bucsuzhattam, ez uton mondok Isten-hozzádot és kérem, tartsanak meg továbbra is jó emlékekben. Tisztelettel Sebes Adolf.

* Tartós gyógyszer. Fájdalmas csuszál a derék testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a Molliféle francia borszeszes sóval való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utánvéttel Molliféle gyógyszer és ca. kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Molliféle készítmény kéréndő az 6 gyári jelvényével és aláírásával.

Muzsák.

— A Petőfi-társaság vasárnapi fölvásoló ülésén Komócsy József elnök jelentette, hogy a Fischer Sándor féle Petőfi étrajz magyar fordításáért 2000 forint tiszteletdíjat kapott a társaság s ez az összeg mint Fischer Sándor-alapítvány fog kezeltni. Jelenti továbbá, hogy a társaság Lauka G. ötven éves írói jubileumán küldöttség által képviseltette magát. A fölvásások sorát id. Abrányi K. r. tag „A magyar zene hajdan és most“ cz. dolgozata nyitotta meg. Utána Szabó E. olvasott föl kivonatossan részleteket Nekraszov Miklós orosz költőnek „A fagy“ című megkapó elbeszélő költeményéből s rövid előadást tartott általában az orosz irodalomról és Nekraszovról. Torkos László Régi báj cizimel hangulatos költeményt olvasott föl s végre Komócsy József mutatta be Fanghne Gyujtó Izabella egy csinos elbeszélését.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, szerdán 1889. december 10-én, páratlan bérletben, itt először:

Virágfakadás

ÉS ARANYLAKODALOM

vigjátékok.

Ezzel, a színi előadás után a KAMAKITZ igazgatása alatti japán erőművész társulat

utolsó fellépéi rendkívüli érdekes műsorral

Beléltetés szervező Gáspár Imre Kútasi Imre

Női Felöltők és Bundák

NAGY

karácsonyi kiárulás

női divat kelmében és

TÉLI KENDŐKBEN

50%-el beszerzési áron alól.

1500 darab

ruhaszövet, flanel és barchet

maradék. mátol kezdve

igen olcsó árban

kapható.

ROTT L.

DEBRECZEN.

Rendkívül olcsó árban

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK — valamint GYERMEKJÁTÉKOK legnagobb választékban kaphatók Szent-Királyi és Kalenda műipar aru üzletében.

Legolcsóbbtól legmagasabb árig

Alkalmi eladás.

A karácsonyi ünnepek közeledtével, raktáramból nagy mennyiségű egész

gyapju női ruha kelméket,

melyeknek ezeltt frt 1.—, 1.20, 1.40, 1.60 és 1.80 volt métere. választottam ki és ezeket a mai naptól kezdve, méterenként

50, 65 és 80

krért adom el.

Ez alkalommal raktáramon felhalmozott maradék velez (Barchet) és ruha kelméimet is feltűnő olcsó árban — 16 krtól feljebb — elárusítom.

Gyári raktár fehér és színes férfi ingekből feltűnő olcsó árak mellett s futó és darabos szőnyegek kiárulása.

Személyes meggyőződésre tisztelettel felhívja a n. é. közönséget

BOSZNAY J. czég Debreczen, czegléd-utcaza.

Egy jól berendezett

fűszer üzlet

bor és sörméréssel egybekötve eladó.

Értekezhetni Péterfia utcaza 939. szám alatt.

Jaquettek és Muffok

Pályázati hirdetmény.

Hajdúvármegyének folyó évi december hó második felében tartandó tisztújító közgyűlésén az alább felsorolt tiszti állások fognak választás utján és pedig 1890. évi január 1-étől számítandó hat évi időtartamra betöltetni, melyekre ezennel pályázat hirdetetik.

A kellően felszerelt pályázati kérvények hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez, folyó évi december tizenötödik (15) napjának délutáni hat órájáig, annyival is inkább be lesznek nyújtandók, mert később érkező kérvények a kijelölés eszközésénél nem lesznek tekintetbe vehetők.

Választás utján betöltendő tiszti állások:

Tiszti állomás megnevezése.	Ft és.	Lakbér.	Uti átalány.	Összesen:
1. Alispán	2000	500	300	2800
2. Főjegyző	1400	300	—	1700
3. Árvaszéki elnök	1400	300	—	1700
4. Tiszti ügyész	1200	300	—	1500
5. Közös pénztárnok	1100	300	—	1400
6. Pénztári ellenőr	1000	300	—	1300
7. Árvaszéki tlnök	1000	300	—	1300
8. Árvaszéki tlnök	1000	300	—	1300
9. I-ső aljegyző	1000	200	—	1200
10. II od aljegyző	800	200	—	1000
11. III ad aljegyző	700	200	—	900
12. Balmaz Újvárosi járás főszolgabírája	1000	200	400	1600
13. Nádudvari járás főszolgabírája	1000	200	400	1600
14. Szolgabíró	700	150	—	850
15. Szolgabíró	700	150	—	850

Ezen választás utján betöltendő állomásokon kívül az 1886. évi XXI. törvényezik 80. §-a értelmében kinevezés utján fognak ugyanezen alkalommal a 800 ft fizetés és 300 ft uti átalányból álló javadalmazással összekötött főorvosi, az 1000 ft fizetés és 300 ft lakbérből álló javadalmazással összekötött főszámvevői, a 700 ft fizetés és 200 ft lakbérből álló javadalmazással összekötött alszámvevői és a 400 ft fizetés és 200 ft uti átalányból álló javadalmazással összekötött járásorvosi állomások is betöltetni, mely állomásokra, ugyanazon pályázati határidő mellett, szintén pályázat hirdetetik.

Debreczen, 1889. évi november hó 11-én.

Gr. Dégenfeld József s. k.

Stückrath és társa, hamburgi árucsarnoka Hamburgban,

ajánlják az árjegyzék szerint újabban leszállított méréselt áru cikkeiket:

Kávét, száraz, 5 kilós zsákokban, ólom-peccéttel ellátva, teljes biztosíték mellett
5 Kiló Perlmooca apró szemű, sárga, igen erős 4 ft 80 kr.
5 Kiló Cuba, zöld, nagyszemű, közép erős 5 ft 50 kr.
5 Kiló Aranyjava, sárga, nagyszemű, finom erős 5 ft 80 kr.
5 Kiló Ceylon, sötétzöld, nagyszemű erős 5 ft 80 kr.
5 Kiló Ceylon gyöngy-kávét, sötétzöld, közép erős 6 ft 10 kr.
5 Kiló Arab Mocca, apró szemű, zöld, erős 6 ft 20 kr.

Thea, a legfinomabb fajták, pormentes, legtisztább aromával, 1839-iki aratás, ízletesen csomagolva.
1 Kiló Congo 2 frt —
1 Kiló Souchong 2 frt 40 kr.

5 kilós hordó fin. Matjes körülbelül 25 drb 2.—	4 liter finom francia Cognac palackban 5.30
1 " " finom kóvér hering 40 drb 1.30	1 láda kieli hal, körülbelül 240 drb igen 5.80
5 " " " brab. szardella 2.80	2 " " " " doctó, legfeljebb —.50
5 " " " orosz Kroussardin, mártással 1.70	2 " " " " docto 1.50
5 " " " finom tengeri hering 1.70	1 " " " " kieli hal, körülbelül 40 db, legfeljebb 1.40
2 " " " " nagyjajtájú angolna geleevel 2.90	1 " " " " friss tengeri halak, teljes biztosítékkal, friss szállítással, megszöveva legfeljebb 1.50
5 " " " " finom asztali rizs " 1.80	8 doboz legfinomabb rák jutalmazott, rögtöni használatra, vagy tartásra 4.50
5 " " " " keletindiai Sagó 1.40	8 doboz lazac rögtöni használatra, vagy tartásra 4.50
1 " " " " urali Caviar 1.90	18 doboz szardinia olajban 4.50
2 liter jamaica rum palackban 3.70	és még más fogyasztási cikkek, kávé, gyarmat-árak stb árjegyzék szerint.
4 " " " " finom portobor palackban 4.50	
4 " " " " " valódi Madeira 6.—	
2 " " " " " punsch-kivonat 2.90	

Utánvételeért és csomagolásért mit se számítunk! A porto minden 5 kilós podgyász után 80 kr. A vámilleték következő:
Kávét 1/2 kilo után —.20 Tengeri halak 1/2 kilo után —.7 1/2
Thea " " " " —.50 Rizs " " " " —.1
Conservek " " " " —.20 Halak után " " " " —.1 1/2
Bor " " " " —.10 Halak után " " " " —.1 1/2
Szesz " " " " —.12 Halak után " " " " —.1 1/2

Mindenki kiszámíthatja, hogy cikkek hazaszállítva mennyibe kerülnek. Kérjük, hogy jelentéktelen utánzókkal a mi üzletünket ne hasonlítsák össze.
Drágábban sohasem számítunk, sőt lehetőleg olcsóbban!

Tisztelettel
Stückrath és társa
Hamburg.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vertolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárában. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozással az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondom érte; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnetchlag-ban.

MOLL FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

esúz és minden

meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használati közzvény, esúz, mindennemű testfájdalmak és benulásnál; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, dagasztok, gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerár és anyag kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer., Szent-Királyi és Klebda, Geréti Fülöp.

9889
1889

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát tevő pallagi I-ső számú 419 hold és 445 □ öl területű tagföld, a városház nagy tanácsstermében f. 1889. évi december hó 20-ik napján d. e. 10 órákor tartandó nyilvános árverésen, 1890. évi október 1-től 8 évre, vagyis az 1898 évi okt. 1-éig terjedő időre a városi számvevői hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fog adatni. Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy az 1585 frt kikiáltási ár 10%-kát bánatpénzzel az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1889. Deczember 2-án,
A városi tanács.

!! Szenzáció !!

Baum-féle Aetna. Góra alágújtó f. és szén számára nagy megtakarítás fában, s még nedves fában is használható. Egész tartalma minden egyes órában 15 perc.

A Baum-féle Aetna egy használható Baum-féle Aetna mindentűn alkalmaztassék, a hol gyors tüzet kell állagynítani. Ára 1000 drb. bermeniva csomagolással 25 vámfont súly 2 ft 50 kr. ismétlődőnek nagy kedvezmény. Kiváratra próbául 100 darab küldeték. Kapható minden nagy fűszer és vegyeshereskedésben és fa-szén-üzletben, szintegy a faltalálónál

Baum Ignác-nál
BUDAPEST.

VII., felső erdősor 37. sz., Baum-féle Aetna.

Felvágott

száraz tűzifát

100 kilót 60 krajczárért ad: az első debreczeni keféárnyag, miklós-utca 1924. sz. n. (a kurtal szember).

Debreczen, 1889. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdáiban.

1890. Január 1-ével új előfizetést nyitunk a

„MERCUR“

20. évfolyam. hiteles sorsolási tudósítóra. 20. évfolyam.

A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur“ az elismert megbízhatóságával, legrövidebben és világosan szerkesztet hazai jogzékainél fogva kitűnik. — A „Mercur“ magyar német szövegben hónapokint 2—3-szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb húzás után.

Minden előfizető ingyen kapja a „Mercur“

Sorsolási évkönyvet

1890-ik évre

mely teljes hátralék-kimutatás az összes 1889. deczember végéig kisorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről, tartalmaz továbbá az

általános sorsolási naptárt

1890. évre.

Mindamellett, hogy a „Mercur“ anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlanul marad és pedig

egész évre 2 frt

bérmentes postai szétküldéssel együtt.

Mutatványosokat kívánatra egy egész hónapig ingyen és bérmentve küldünk.

Előfizetéseket elfogad

A „MERCUR“ kiadóhivatala
Budapest, V., Dorottya-u. 12.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacskokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredménnyel használatnak az altesti szervek betegségeinél, könnyen hashajtók és vertisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártatlanabb

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek e biztos forrását olvasni és czukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. — Ezen labdacskok dr. Pitha udvari tanácsostól igen megtisztelő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacskot tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger, (8 doboz 120 labdacsk) ára csak 1 ft. o. é.

ÓVÁS! Minden doboz, a melyen e czég: gyógyszerár „zum heiligen Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védjegyüket nem hordja, egy hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatk igen kell figyelni, hogy ne rosz, s nem semmi eredményt fel nem mutatható, de épséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan Neustein-féle Erzsébet labdacskokat kell kérni és ezek a boricékon és használati utasításon az itt látható aláírással ellátva. — Főraktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., Belváros, Ecke der Paaken und Spiegeigasse. Raktár, Debreczenben Rothschnek V. Emil és Tóth Béla (előbb Gölti Nándor) gyógyszerárában.